Číslo 21. 20. července 1863. Ročník 6.

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. hod.
Expedice se nachází v obchodnictví v musikáliích **Ludevita Fleischera** v Praze v železné ulici.
Za inserty platí se mimo kolek 30 kr. za řádek 3 kr. poprvé, 2 kr. podruhé.

DALIBOR.

Předplácí se: půll. 1 zl. 60 kr., celoročně 3 zl. 20 kr.

S poštou: půll. 1 zl. 80 kr., celor. 3 zl. 60 kr. r. č.

Pro státy německé: půlletně 1 tol., 8 nov. gr., celoročně 2 tol. 16 nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odpovědný redaktor:
Emanuel Meliš.

Nakladatel:
Ludevít Fleischer.

O studování sboru „Jarní víra.“ *)

Spůsob, jak se sbor nastudovati má, řídí se dle sil pěvců, dle předložené látky, dle daného času a dle jiných a jiných věcí a okolností. Účel, jejž vždy před očima mám jest: *píseň dle notového písma správně a tak nastudovati*, aby co do slov *i hudby k pravému výrazu dospěla.*

Při tom se domnívám, jako kdybych měl slabý ještě zpěvácký spolek před sebou a volím píseň *„Jarní víra.“* Pěvci sedí přede mnou *v polokruhu* a sice tak, že *1. tenor* na straně mého srdce — na levé straně — křídlo tvoří, k němu se druží v pravo *2. tenor*, k tomuto *1. bas*, tak že *2. bas* v pravo ode mne polokruh ukončuje.

Někteří se ptají, zdaž by nebylo lépe státi než seděti. I odpovím jim, že *sedění* mnohem více potřebné *klidnosti poskytuje*, než *stání*. Nyní musím se zpěváky několik slov promluviti a když zpěv počne, musí se to jen *polohlasem* díti.

Jelikož nyní tak pokojně sedíme, přečteme si slova sboru, kterýž studovati chceme. Zní takto:

Zem víc netíží tuhý sen,
již vánci tu šumí celý den
a tvoří čarovné kusy.
Ký zápach to, ký nový zvuk,
nuž srdce mé, nuž, stiš svůj tluk;
vždyť vše se změnit, změnit musí.

Dnem každým krašší stává se svět,
na stromích skví se jara květ,
vše bujně pučet musí
a všude zní radostný zvuk,
nuž srdce mé, nuž, stiš svůj tluk,
vždyť vše se změnit, změnit musí.

Co se zevnější formy těchto slok dotýče, činím Vás pozorny, pánové, na malou odchylku rozměru v prvních třech řádcích 2. sloky a na to, že se ve skladbě v 1., 3., 4. a 7. taktu již na dotýčné odchýlky ohled vzal.

*) Zdařilý sbor »Jarní víra« od Čircha lze v naší kanceláři za 30 kr. v partituře dostati.

Co se smyslu slov dotýče, mluvil básník zde tak jasně a srozumitelně k srdci, že se s ním při prvním pročtení těchto 12. řádků u prostřed rozkoší májového jitra cítit musíte.

Kouzlo prvního jarního dechu, jenž k nám zavívá, ten *„zápach“* květnatých sadů, ten *„zvuk“* stera ptáčků a jak tyto divy utěšené přírody novou útěchu a zmužilost do srdce krutou zimou prochvěného vlévají: tak nakreslil básník celé jaro s jeho všemocností na srdce lidské a slovy *„nuž srdce mé, nuž stiš svůj tluk“* nabývá srdce útěchy: *„vždyť vše se změnit, změnit musí.“* Více netřeba o tom mluviti; báseň sama Vám dosti a dostatečně pověděla, jak slova ta pojmouti máme. Budeme zpívati píseň tu s veselou myslí srdce, bujaře a volně bez všech umělůstek, ale volně a lehce, jako když se dítě na špičkách po květinových záhonech vznáší, aby žádné kvítko nezašláplo.

Předeslal jsem několik slov o této básni a zdá se mi býti vůbec *podstatnou věcí*, aby tomu vždy ředitel zpěváckého spolku učinil. Ovšem musí se ředitel dříve se slovy seznámiti, je dobře uvážiti a členům je vysvětliti.

Nyní přátelé přistupme k tomu, abychom se blíže *s hudbou* písně seznámili.

Zahraju Vám, zpívaje zároveň nejpodstatnější místa — píseň tuto ve spojení od začátku až ku konci a to proto, abych Vás s hudebním během této písně seznámil! — — Učiniv to, chci ještě několik slov o *dýchání promluviti.*

Kde jsou *pausy* (pomlky), tam se to jistě samo od sebe stane, a jinak rozhodují pravidelně *znaménka rozdělovací* (interpunkce). Netřeba podotýkati, že pravidlo na začátku slov nový dech bráti jen tehdáž pravidlem jest, když předcházející text *pausou končí*, aneb v textu mezi oběma takty čárky, středník atd. stojí. Výminka může jen tenkrát platit, když při dlouho držených akkordech dech nevystačuje. Tento případ nepřichází v této písni.

Musím Vám nyní *tři hlavní otázky* předložiti:

1. *V jaké tónině jest naše píseň?*
2. *v jakém taktu?*
3. *v jakém tempu?*

(Pokračování.)

Stručný dějepis varhan.

(Pokračování.)

Koncem 9. století byly varhany nejen v Německu vůbec známy a k bohoslužbě užívány, nýbrž byly okolo toho času od Nizozemců, Brabantů a Sasů zdokonalovány, že se o varhanáře a varhanníky tamnější z Italie psalo, aby zde v oboru svém působili. Na rozkaz Ludvíka nábožného vystavěny byly na začátku tohoto století v Cáchách varhany, o kterých se praví, že byly *první* v Německu, na něž se bez pomoci vody hráti moblo. Více spisovatelů chválí jich silný, při tom však přec příjemný tón. Větrné varhany, které za tehdejšího času co drahocenné předměty v kostelích Německa postaveny byly, měly 9—11 klávesů, z kterých každá skoro 1 loket dlouhá byla a která zaujímala prostor $1\frac{1}{2}$ lokte do šířky, též pěstěma, o střevíc doleji sníženy býti musely. Toho století zavedeny byly též ve Francii a v 10. století v kostelích Anglicka. Roku 950 vystaveny byly též varhany ve Winchestru s 10 klávesy po 400 píšťalách, na které dva varhanníci hráli. Varhany tyto měly 26 měchů, které 70 rázných mužů s velkým namáháním tahali a šlapali.

Že by toto popsání pravdivé nebylo, o tom se nedá ani pochybovati, neb mnich Volstan z Winchestru žil v tom samém čase a na tom samém místě, kde tento nástroj vyhotoven byl, a tak nalézáme zde první příklad varhan, kde jeden a ten samý tón všelikerými píšťalami se utvořit dal.

Neb dejme tomu, že měly $2\frac{1}{2}$ oktávy a v každé oktávě sedm diatonických tónů a jeden chromatický tón *B*, který toho času bez pochyby v užívání přišel, bylo na celých varhanách 20 klávesů a ku každému z nich patřilo 20 píšťal v symetrickém rozměru, které bezpochyby jednohlas (Einklang) a oktávu obsahovaly.

Velmi nedokonalé ale byly z ohledu své ústrojnosti, tak že množství měchů a lidí zapotřebí bylo, kdežto za našich časů i pro mnohem větší varhany jediný člověk a velmi málo měchů dostačí. Na žádný spůsob neměly více než tři oktávy. Toto nám také potvrzuje Gerbert, kdežto praví, že nalezl dílo tiskem posud nevyšlé, kdežto se jednalo o hudbě a kde také nalezl výkres varhan, které nemajíce úplné čtyry oktávy, dle jeho mínění náležely čtvrtému století. Ten samý Gerbert uvádí také místo z Engelberta, známého spisovatele z 13. století, který se srovnává s jeho mínění: Lidský hlas nepřesahá nikdy tři oktávy, praví Engelbert — — proto se také nemohou povýšiti píšťaly varhan, nebo struny kytáry a jiných nátrojů k tak vysokým tónům.

Vodní a větrní varhany užívaly se v jednom a tom samém čase, zponenáhla se ale vodní varhany ztrácely a v 13. století zmizely docela. V Eginhartu a v annalech Fuldenských od roku 826 dočítáme se, že v Benátkách žil kněz jmenem Jiří, jenž s jakýmsi Baldrichem Friaulským k císaři Ludvíkovi Pobožnému přišel, aby se mu nabídnul co stavitel varhan, a jehož císař hned s kaplanem Thancolfem do Calh poslal s tím rozkazem, aby se mu vše doručilo, čeho by zapotřebí bylo k vyhotovení nástrojů toho druhu. A hned na to vyhotovil prý Jiří podivnou uměloství varhany, které Řekové jmenují vodní varhany. Valafried Strabo, který popisoval nářadí kostela, v kterém tento nástroj vystavěn byl, praví v svém poetickém slohu, že zpěv těchto varhan byl přerozkošný. Však není to věc dokázaná, že by tento nástroj byly vodní varhany, a že se Eginhart neomýlil, když tohoto významu užíval. Přece se ale ještě později nalézají všeliké stopy vodních varhan; Aurelin, který o sto let později žil, uvádí ve svém díle v kapitole III. všelijaké hudební nástroje a mezi nimi i tento nástroj; a Guilaume Malmesbury dosvědčuje, že ještě za jeho času, totiž v dvanáctém století, vodní varhany v Anglii se nalézaly, také se nalézá popsání o nich v glosáři Ducangeském. Od toho času není žádných stop o nich více.

V desátém století byly dle svědectví Mabillona a Muratorsiho větrní varhany v užívání takřka ve všech kostelích a klášteřích Italie, Německa, Anglie a po celé téměř Evropě. O tomto zvyku se velmi chvalně vyjádřil Baldrich, arcibiskup z dvanáctého století, a psal následovně o varhanách nalezených od něho v kostele jednoho kláštera: „Jedna věc v tomto kostele mne velice zajímala, jelikož sloužila ke cti boží. Byl to hudební nástroj s kovovými píšťalami, jichžto tóny měchy kovářskými vyluzované lahodnou melodii tvořily; byly to varhany, které čas od času hrály.“ Z toho popsání vysvítá, že arcibiskup Baldrich psal o varhanách jakožto o věci málo známé; že ale jeho příznivé mínění o těchto varhanách se nesrovnávalo se souvěkými náhledy jiných, o tom píše dále: „Však dobře vím, že jsou mnozí, nemajíce tento nástroj hudební ve svých kostelích, ba i tupíce ony, kteří si jej zaopatřili.“ Pak uvádí písmo svaté a dokazuje z příkladu Saula a proroka Elisy, jak mocné je působení hudby.

Byli také mnozí, kteří nemohli varhany vystáti pro velký hřmot měchů. Asi v prostředku dvanáctého století vyravuje opat Ailred z Rievala v Gorku o strašlivém hřmotu měchů, který se více podobal rachotu hromu, než jemnosti lidského hlasu. Ostatně nebylo užívání varhan v kostelích tak řídké, jak to vysvítá z uvedených slov arcibiskupa Baldricha, neb Ailred kárá přečasté užívání tohoto hudebního nátroje (Lib. 2. spec. charit. cap. 23.). Naproti tomu zastával v tom samém století opat Petr z Cluny varhany proti Petrobusianům, uváděje příklad Davida a Flisy, jak to dříve učinil arcibiskup Baldrich.

Od toho času zobecnily varhany v kostelích, tak že muselo vyjít mnoho církevních rozkazů, které užívání varhan obmezovaly na jisté doby při mši svaté a při jiných službách božích.

Varhany ale nesloužily k tomu, jak by se domýšleti mohlo, aby doprovázely zpěv při službách božích, neb se zpívalo bez nich, a teprva, když sbor byl ukončen, udávaly nápěv následujícího verše. Pokrokem zpěvu a hudby pokročily i také varhany a vystoupily ze skromného postavení svého. Však nalézá se v tom čase již mnoho stížností proti varhanníkům, kteří započali na varhanách provozovati všeliké nápěvy světské a pro posvátné místo kostela neslušné. Od toho také bez pochyby pochází, že papežská kaple v Římě dlouho neměla žádných varhan, jak o tom praví Benedikt XIV. v pastýřském psaní od roku 1719. Tento příklad následo-

valy nejvýtečnější kláštery a kostely ve Francii (mezi jinými také kostel v Lyonu); tyto novoty neznaly, praví kardinál Bocca, a neměly až do jeho časů žádných varhan. Ale toto mínění nebylo převládající, neb v patnáctém století bylo užívání varhan již častější a také spojeno s velikým nákladem. Tak čteme v Leibnitzi (scriptor. rer. Brunsv. Tom. II. pag. 386), že Jiří, který r. 1441 vyvolen byl za opata, v klášteře Salmském nesmírné varhany vystavěti dal, jichžto největší píšťala 28 střevíců dlouhá byla a čtyry pídě v objemu obsahovala.

V celku byl tento věk pro varhany velmi příznivý a předsudek, který pro tento hudební nátroj panoval, byl hlavní příčinou jich zdokonalování. Roku 1470 vynalezl Bernhard, rozený Němec, v Benátkách pedál, o čemž svědectví dávají nejen němečtí spisovatelé, ale i také Vlach Sabellico, který byl s Bernhardem souvěký, a také za času tohoto vynálezu v Benátkách žil. V tom času jest již také ústrojí jednodušší a klaviatura rozmnožena.

V roku 1361 zhotovily se v Halberstadtu varhany, které měly 22 klávesů, totiž 14 diatonických a 8 chromatických tónů. Z toho vysvítá, jak malé pokroky dělaly varhany od čtvrtého až do čtrnáctého století; neb teprva zponenáhla se přijaly čtyry chromatické tóny do objemu jedné oktávy. Teprv tenkráte, když všechny umy a vědy se mocně zdvihati počaly, nastala doba příznivá pro varhannictví, kdežto před tím varhany nestály na vyšším stupni, než na jakém za našich časů kolovrátky stojí. Tento dětinný stav byl hlavní příčinou, proč se obecně mínilo, že vynalezení varhan nesahá hlouběji než do 13. století. Zde se ale nesmí opomenouti, že doba varhanictví sahá do časů barbarských, kde se nedalo pomysliti na žádné zdokonalování hudebního nástroje, ba kde i to k zapomenutí přišlo, co dokonalé ze starých věků klasických zachováno bylo, a proto také není nedokonalost varhan v 13. století co důkaz pro jejich původ v tomto věku. Co se týče varhannictví, byli v 14. století již výteční varhanníci, kteří si hlavně ve Vlaších velikou slávu získali. Filip Vilani, který žil na konci tohoto století, mluví s velikou chválou mezi jiným o Francescovi Circovi: „Mnozí Florentinští vyznamenali se v hudbě, ale první mezi všemi byl Francesco Circo, syn malířův; již v mládí ztratil na neštovice zrak, při tom ale, když v sobě zpozoroval velikou náklonnost k hudbě, vyučoval se ve zpěvu a varhannictví, a měl pro varhany tak výtečné vlohy, že si všeobecnou pochvalu získal; jeho převaha ve varhannictví a výtečnost nad jiným byla od souvěkých umělců tak jednohlasně uznána, že jej vavřínem věnčili, když jednou na varhany před králem Cyperským a dožem Benátským hrál.“

Francesco Circo považuje se mezi varhanníky za prvního, jenž tuto slávu si získal.

(Pokračování.)

Ifigenie v Aulidě.

(Pokračování a dokončení.)

„Ne vždy, Glucku, ne vždy!“ vpadla mu, vrtíc hlavou, královna do řeči; „pamatujte se jen předce, jak často jste se hněval, když jsem špatně hrála, poněvadž jsem v hlavě měla bály dvorní neb skvostnou sanici. A zapomněl jste, jak často mi fugy Barthovy po chuti nebyly? Dobře se pamatuji, že jste mne nezřídka kvapně odstrčil od piana se slovy: Arcivévodkyně, takové břinkání opravdu není již k vydržení! Pak jste si sedl na mé místo a hrál jste tak hřmotně fugy, že mně při tom sluch i zrak přecházel, a že jsem s mimovolnou ostýchavostí do nejzazšího koutka pokoje zalezla. Ó, potom jste hrál vždy dále a vždy krásněji a já uslyšela melodie, jaké jsem nikdy nebyla slyšela a skoro jsem se bála, až se dvéře tiše otevřely a císařovna vstoupila, aby poslouchala; a poznenáhla se množili němí posluchači a naplňovali komnatu, pokoj vedlejší a chodby. Vy jste však nepozoroval ničeho, nýbrž jste se vznášel vždy dále a vždy výše na pertách tónových, až konečně jeden z tlačících-se posluchačů neopatrně nějaký řinčící předmět převrhl, neb stísněná, tlustá dvořanka křečovitý dostala kašel: potom jste náhle přestal, jako by Vás náhlá bolest uchvátila, vstal jste spěšně se slovy: „Dobře jste hrála, arcivévodkyně.“ Někdy jste byl ale tak divný, že jsem se ani slova promluviti neopovážila; pak mohla Marie Antoinette hráti, jak právě chtěla, mistr Gluck neslyšel ničeho, nehněval se pro žádný falešný akkord, pro žádnou nerozvedenou disonanci, pro žádné zdlouhavé allegro, pro žádné rychlé andante; upnutě hleděly zraky učitele mého do výšky, brzy mluvil několik nesrozumitelných slov, brzy hrály ruce jeho křečovitým úchvatem na víku piana, až po takovém podivuhodném přemýšlení vyskočil, se zářícím obličejem okolo zíral a šeptal: „Ha! konečně, konečně jsi mou, posvátná melodie.“ A na to jste se obrátil ke mně, jako by se žádná nebyla stala přestávka, a řekl jste: „Dále, dále, arcivévodkyně!“

Gluck pohleděl jako otec laskavě na někdejší svou žačku, a čelo jeho se vyjasnilo, a při jejím veselém, významném a laskavém obličeji.

„My jsme se až dosud nezměnili, Majestátnosti!“ pravil konečně: „Vy ráčíte být bezstarostnou, dětsko-veselou, milostivou princeznou, já rozmarným, podivným, roztržitým Gluckem.“

Náhle tázala se královna na jeho novou operu: „Není-liž pravda, jmenuje se „Ifigenia v Aulidě?“ doložila. „Bude dílo to brzy provozováno? počaly již zkoušky?“

„Ach, Majestátnosti!“ odvětil mistr — „první zkoušku jsem držel dnes v královské zahradě. Zapomněla jste již, že Vám mám vysvětlit výjev, jejž jste před nedávnem viděla? Právě jsem zpíval v největším zápalu recitativ a prvních deset taktů velké arie mého Achilla s příhodnými gestami, an mne chopili statní strážcové krále a jeho parku. Počestní Švýcaři myslili, že Achill můj, který s vytaseným mečem blouznil, životu vznešeného pána Vašeho vyhrožuje a zpletli podivným způsobem Ludvíka XVI. se starým Agamemnonem.“

„Ubohý, zneuznaný, týraný pěvče!“ prohodila žertem královna, — „jak to bylo prospěšné, že jsem v onom okamžiku byla mocnou vladařkou francouzskou, když mi mého drahého mistra odvléci chtěli! — Řekněte mi ale v pravdě, jak to půjde s Ifigenií? kdy se bude provozovat? Ujišťuji Vás, že

*

se nemohu dočkati vítězství svého krajana a učitele nad pluky Piaciniho, Sacchiniho a Lulliho!“

„Nesním ještě o žádném vítězství,“ odpověděl Gluck těžkomyslně; „o pevně ustanoveném provedení není ještě žádné řeči; bojuji zatím statně a ustavičně proti tajným, však silným piklům a úskočné zlobě, která všem zkouškám překáží, veřejné mínění napřed již na cestu mýlnou svádí a mně nesčíslné zasazuje rány. Já však neustanu, nezaložím ruce v klín; mé dílo jest hodno, abych mu všecky síly své zasvětil, abych mu dráhu k srdci lidskému uvolnil. Měl-li bych zahynouti v bojích těchto; nuže tedy se to stane beze všech vzdechů, beze slzí. Zanechám zářící stopu žití svého po sobě, ukáži, že jsem nežil nadarmo. Ano královno!“ pokračoval šlechetný mistr s povýšeným hlasem a zrůstajícím nadšením — „jest to dobré dílo, to mé novorozeňátko, robě to posvátných hodin mých! Vložil jsem do něho nejušlechtilejší hnutí duše své, nejčistší city srdce svého a své nejvyšší, nejvážnější myšlénky. Královno! v opeře té zračí se mé vlastní smýšlení a bytost; opera ta ukáže potomkům, kdo jsem byl a čím jsem chtěl býti. Hudba ta jest ryze Gluckova! Necítil jsem ji pouze, nýbrž já jí i myslel; ona jest mým nepopíratelným jměním, část z mého „*Já*.“ Prchli dnové a noci bludu a soužení, prchl násilný zápas, prchla náruživá, bezklidná snaha. Vznešený ideál duše mé: neskalená jasnost, nebesky čistá jednoduchost melodie, pravda a příroda, stojí nyní nezahaleny a nekonečně blízko před zraky mými; dosáhnu brzy blahého svého účele!“

Gluck mlčel. Jak podivuhodný byl význam jeho oživených tahů, kteréž do krásnějšího světa zírati se zdály. Marie Antonietta pozorovala jej se žasnoucí uctivostí. Konečně zvolala nadšeně: „Nejdražší mistře! důvěřujte Své královně! Ifigenie Vaše se bude provozovat; — brzy — v nejbližším týdnu, — na můj rozkaz! Zničím královským svým slovem pletivo nenávisti. Zítra vyjevím dozorci královské opery určitá svá přání. Nebudete dále více bojovat; zvítězíte, a já sama vítěze ověnčím.“

Gluck hleděl přívětivě, však nedůvěřivě v obličej rozčilené řečnice, jejíž živé přípovědi jedinou snad skvělou slavností v zapomenutí upadnouti mohly; však slova její jevila takovou pevnost, takovou jistotu, že pokloniv se, ruku spanilé královny na rty své vřele tiskl.

* * *

Bylo to o půl noci 19. dubna 1774, když zavzněl dům operní v Paříži takovým jásotem, jaký nikdy ještě v prostorách těchto slyšen nebyl: slavného komponisty *Glucka* „Ifigenine v Aulidě“ se byla ukončila.

Obecenstvo sprovázelo každé číslo opery se vzrůstajícím jásáním; při překrásné velkolepé arii Achillově vypukl nejvyšší výbuch nadšení; účinek byl neslýchaný. Obecenstvo bylo v takové míře mistrovským dílem unešeno, že to nelze ani vylíčiti, v takové míře rozčileno, že bychom to byli věčně chladnou filistrovskou „třeštivostí“ německou nazvali. Slzy se ronily jako perle, úsměv nejvyššího vytržení se zářil v obličejích, vzlíkání bylo slyšet, Gluckovo jméno se ozývalo z tisíc rtů, nesčíslné množství květin lítalo na jeviště.

(Dokončení.)

Feuilleton.

Dopisy z Čech a Moravy.

Z Českých Budějovic 11. července 1862. (Zpěv. spolek a jiné novinky.) Od té doby, co v těchto listech řeč byla o velkolepém koncertu, jejž uspořádal zpěvácký spolek Budějovický „Beseda,“ podal nám statečný spolek náš opět několik milých zábav, o kterýchž tuto jenom stručně pojednáme. Oba výlety do lesa Dobrovodského těšily se z hojného účastenství obecenstva, zvláště pak bodrého studentstva. — K jmeninám svého ředitele zpěvu p. Jana Procházky zapěl spolek při světle pochodní pod okny jeho bytu 3 sbory a uvedl jej pak do svých místností ozdobených jeho podobiznou, prapory a nápisy. Zpěv se tu střídal s tancem, a nenucená, srdečná zábava skončila se teprvé o 4. hod. ráno. — Na den sv. Petra a Pavla přijel milovaný otec vlasti František Palacký na noc do Budějovic. Čtenářský spolek uchopil se hned pochodní a táhnul k bytu slovútného muže, kdež zpěváci 3 sbory pěkně zapěli. Na to uveden byl ctěný host v místnost spolkovou, okrášlenou na rychlo oleněnou jeho podobiznou a červenobílými praporci. Hromové „Sáva“ rozlehlo se u příchodu, zápisu v knihu památní a při odchodu miláčka národa. Zpěvácký spolek činil ten večer pravé divy; jeden sbor stíhal druhý a ač všecky byly dost těžké a unavující, v sále pak nesmírné horko panovalo, šel nicméně zpěv přec uhlazeně a rázně. Před odchodem projevil Palacký svou radost statečného našeho spolku, napomínaje, by zmužile kráčel na cestě morální a zákonní. — České dívky a paní hodlají zříditi v Budějovicích ženský zpěvácký spolek. As 45 dívek a paní slíbilo přistoupiti kspolku tomuto a as 34 cvičí se jich již ve zpěvu. — Zpěvácké spolky v Lomnici a ve Vodňanech budou prý ještě letos světiti své prapory. Dostane-li „Beseda“ — jak se o tom již vypravuje — pozvání k těmto slavnostem, použije toho k šejití-se se zpěváckým spolkem Píseckým a Jindř. Hradeckým. — V několika dnech přestěhuje se náš spolek v nové, velmi vkusně upravené místnosti v č. 272 na Pražském předměstí. Otevření místností těchto se oslaví nějakou příjemnou zábavou. Místnost sestává z pěkného sálu a několika pokojů, pak zahrady s kuželnou, v které bude pěkný sklenný salon vystaven. Čtení kněh, českých a německých časopisů, střílení do terče šípem, dívání do kratochvilného světozoru atd. poskytne každému milou zábavu a pak-li ještě více údů ke spolku přistoupí, bude také pěkné piano zakoupeno. Z toho ohledu žádáme také všecky národovce jak v Budějovicích tak ve vůkolí, zvláště pak naše ctihodné a horlivé velebníčky, by hojně k našemu českému spolku přistupovali, jedni druhých na tento sloup naší národnosti v Budějovicích upozorňujíce. Spolek, kterýž sobě vytknul

krásné heslo „vše jen ku chvále vlasti a krále“ zasluhuje účastenství každého vzdělaného národovce a žádnému stavu na ujmu býti nemůže, údství spolku držícího se přísně hesla tohoto, a kráčejícího statně ku předu na cestě morální a zákona bez ohledu na klukovské nájezdy a babské stranění-se hladových chlebařů. — —f.

Z Jičína. (Beseda zpěv. spolku.) Dne 6. července uspořádal zpěv. spolek v Jičíně svým přispívajícím údům třetí periodickou produkci ve zpěvu spolkovém v roce 1863 a sice pod širým nebem, v libosadě blíž Jičína. V 5 hod. odpoledne shromáždili se výkonní údové na náměstí před bytem pana ředitele Baudiše, odkudž se, provázeni jsouce kapelou ostrostřelců, a četným obecenstvem, do libosadu odebrali. Povětří bylo příznivé, ač trochu studené, a přilákalo i mimo údy četného obecenstva, jež se až do večera příjemně bavilo. Přivítán byl spolek jakmile se k libosadu blížil střelbou z moždířů, která se častěji opětovala. Program byl následující: 1. Ouvertura ze zpěvohry „Cikánka“ od Balfé-ho. 2. První pochod z národních písní, sbor od Bendla (ponejprv). 3. Kavatina na zpěvoroh ze zpěvohry: „Hrabě Pařížský“ od Donizetti-ho. 4. „Modré oči,“ sbor od Wintra. 5. Duetto ze zpěvohry „Belisar“ od Donizetti-ho. 6. Abeceda, sbor od Zöllnera (ponejprv). II. oddělení. 7. Šablenka, sbor. 8. Scena ze zpěvohry „Il Trovatore“ od Verdi-ho. 9. „Věrný do smrti“ sbor od Pavla Křižkovského (ponejprv). 10. Koncertní duetto od Procha. 11. „Píseň cestujících po vlasti,“ sbor od Fr. Abta. 12. Národní pochod od Pavlise. Provedení všech čísel bylo zdařilé, ač nelze upříti, že k dosažení tak skvělého výsledku, jakého náš zp. spolek již několikráte v uzavřených místnostech besedních docílil, v tak rozsáhlé prostoře, totiž v libosadě, ohromných sil zapotřebí jest, a že tehdy poměrně výsledek produkce posuzovati se musí. — Nicméně tolik posoudí každý úd, a každý byl s produkcí spokojen.
F.

Z Velkého Mezeříče. (Slavnost tisícileté památky dne 5. července 1863.) Slavili jsme den tento s citem radostným, neboť to dyla slavnost dojímavá a důstojná. Již v sobotu večer vlály červenobílé prapory s věže, z obecního domu, se školní budovy a jiných domů privátních. Po 8. hod. započala slavnost zvoněním se všemi zvony a střelbou a k 9. hodině započala hudba hráti, načež následovalo skoro všeobecné osvětlování bez vybízení; patrný to důkaz, jak daleko náš lid již pokročil, a kterak zvláště pro věc náboženskou zbožnou chová mysl. Na domě, v němž dle pověsti ss. apoštolové přenocovali, byl nápis „Chvála a sláva ss. apoštolům Cyrillu a Methoději, kteří zde přenocovali a slovo Boží hlásali.“ Druhý den ráno 5. července následovala opět hlučná hudba a střelba. V jedenáct hodin byla slavná mše svatá, při kteréž zdejší zpěváci a hudebníci jako vždy vůbec svou dovedností a rázností se vyznamenali. Již odpoledne sjížděli se hosté z vůkolních měst, z Třebiče, z Byteše, z Brtnice, z Měřína, ze Žďáru a z Nového Města, ano i z Čech až z Polné zavítalo k nám as 30 horlivých národovců a obětavých vlastenek, jichž příchod nás velmi překvapil. Ztrávivše několik hodin v srdečném a přátelském hovoru, odebrali jsme se pak vespolně po 7mé hod. do obecního sálu. kdež se večír beseda s hudbou, se zpěvem, deklamacemi a tancem odbývala. „Proslov“ od Fr. Klinkáče přednesla sl. M. K. velmi krásně a s citem, tak že její slova zajisté každému hluboce v srdci utkvěla; neboť p. Fr. Klinkáč pobyv několik let mezi námi, zdejší poměry vhodně vylíčil a významnost zdejšího města a obou řek Oslavy a Radostinky ráznými a této slavnosti přiměřenými slovy naznačil. Ouvertura ke „kouzelné flétně“ od Mozarta, „Cikánka“ sbor od Vogla, „Utonulá“ sbor od Křížkovského, a Ouvertura k „básníku a sedláku“ od Suppé-ho byly vesměs velmi zdařile provedeny a přednešeny, zvlášť se líbili „Cikáni“ a „Utonulá,“ tak že se zpěvákům hlučného potlesku a zasloužené pochvaly od obecenstva dostalo. „Má vlast“ píseň od T. Vogla přednesla M. P. s citem, rázně a velmi dovedně. Zvláštního vyznamenání zasluhuje píseň „Na Moravu“ od Fr. Pivody, jenž v obecenstvu hluboký dojem způsobila a takové pochvaly došla, že se na všeobecné přání musela opakovati. Poznali jsme zde znamenitého ředitele zpěvu, jakož i výborného zpěváka, který svým silným a líbezným hlasem značného výsledku zná docíliti. „Žebrák,“ píseň od Frant. Sedláčka, byla od pana A. K. rázně a jak obyčejně výborně přednešena. „Les deux Anges par Blumenthal“ a „Polonaise“ od Diabelli-ho pro pianoforte došly u četného obecenstva zvláštní spokojenosti. Deklamovánka „Dodatek k obraně ženského pohlaví“ od Rubeše byla od slečny H. S. velmi živě a dovedně přednešena, začež se jí hlučné pochvaly dostalo. Po zpěvu a hudbě nastal tanec. „M. O.“

Ze Slaného. (Akademie v den slavnosti svěcení práporu 29. června.) Tato zdařilá produkce odbývala se odpoledne ve 4. hod. pod širým nebem ve dvoře hraběcím. Samo počasí bylo tak příznivé, účastenství ze strany obecenstva veliké a horlivost veškerých výkonných sil znamenitá. Jakž tedy bylo jinak možno, než že se tu potvrdilo přísloví: Začátek dobrý, konec mívá podobný. Že se tak skvělý výsledek objevil, největší zásluhu z toho má slavný zpěv. spolek pražský „Hlahol,“ pak hornická kapela z Brandýska a konečně i ostatní všickni spolkové i jednotlivci, jenžto se jako o závod snažili, aby se slavně skončil den tak památný. Celá produkce záležela z 10 čísel, mezi nimiž byly 4 sbory, 3 čísla pro hudbu hornickou a 3 deklamace. Ouverturou z „Cikánky“ od Balfého, jižto přednesla dotčená kapela ze 27 mužů sestávající pod řízením p. Jos. Fiedlera, byl učiněn začátek. Nyní vystoupil p. A. Ptáček, učitel z Kladna, a přednesl velmi obratně a zdařile přiměřený proslov od J. Jahna. Pak následoval sbor „Naše probuzení“ od L. Procházky (čestn. úda „Dalibora“) od veškerých pěvců s nadšením přednešený a bouřlivým potleskem od obecenstva provázený. Na to deklamoval p. Em. Smetana, učitel z Kvilic báseň „Dalibor“ od J. Wenziga ku všeobecné spokojenosti. Dvojsbor s doprovázením hudby od L. Procházky „Vlasti“ byl velmi vřele přijat a musel býti opakován. Nyní ustoupili pěvci, aby je vystřídala hudba, ježto zdařile přednášela Duetto z opery „Il Masnadieri“ od Verdiho. Po kratičkém oddechu zazněl opět rázný sbor „Rekův sen“ od K. Slavíka. Když přišlo sólo pro čtverozpěv, zdálo se, že každý z posluchačů tají dech, aby nerušil ticho posvátné, a když četný sbor mohútně tatáž slova opakoval, strhl se bouřlivý potlesk. Na tento charakteristický sbor následovala deklamace, a tu se objevila sl. Fr. Vacková, známá našemu obecenstvu co výborná deklamatorka, a přednesla rozmarně „Ženská politika“ od K. Adamce, začež byla hojným potleskem vyznamenána. Směs z českých nár. písní „Nedejme se“ od J. Fiedlera líbil se obecenstvu tak, že na všeobecnou známost byl opakován. Za tuto chvalitebnou snahu zasloužil si p. kapelník od nás vřelých díků a my je rádi projevujeme s přáním, aby si dotčená kapela vždy a všude tak statečně počínala. Hlahol sám přednesl s velkým úspěchem „Dar za lásku“ od Křížkovského a J. L. Lukes zapěl „Kde domov můj“ při hlučné pochvale. Poslední číslo tvořil „Vítězný pochod vojův Zábojových“ ze zpěvohry „Záboj“ s hudbou od J. L. Zvonaře (čestn. úda „Dalibora“), jenž se obecenstvu velmi líbil. Nyní vystoupil p. T. Rubeš, praporečník „Dalibora,“ aby přečetl 4 dopisy a 1 telegram od vzdálených bratří nám ku slavnosti zaslané, ježto doslovně následují. Jsou pak: z Brandýsa nad Labem, z Kutné Hory, z Lomnice a Jičína a z Kolína. Telegram (v jazyku vlaském) pochází z Berouna. Po každém dopisu provoláno jeho zasylatelům „Sláva!“ „Na zdar!“ „Na shledanou na Velehradě!“ Mnozí z našich drahých hostů vraceli se k domovu, menší část jich zůstalo ještě na plesů, ježto se odbývaly u „Bílého beránka“ a u „Zlatého jablka.“ Ohlédneme-li se ještě jednou na celou slavnost, musíme se vyznati, že byla zdařilá. Výbor slavnostní se přičinil skutečně, aby úloze své dostál, staraje se o všecky potřeby. Tak byly vkusné pozvání v čas na všecky strany v hojném počtu rozeslány, a texty

sborů s proslovem rozdávaly se u kasy při akademii. V akademii bylo mnoho sedadel pro obecenstvo shotoveno a pro pěvce prostranná tribuna vystavena. Oltář na náměstí, okrášlení domů, střelba, udržení pořádku atd., to vše bylo starostí výboru. Těší nás to vědomí, že jsme vykonali dílo důstojné, jež nám ani nepřátelé naši upříti nemohou. Nechtějíce ale sami sobě vysvědčení dávati, dovolujeme si uveřejniti dopis „Hlaholu," jenž nás došel v osmi dnech po slavnosti, a jenž ku konci dnešní zprávy položen. Budiž nám popřáno ještě jednou pozvednouti hlasu k poděkování všem váženým pánům a paním súčastnivším se jakýmkoli spůsobem v naší slavnosti a podporujícím nás k vítězství. Tu se patrně dokázala pravdivost hesla „Spojenými silami!" Jen svorností velké věci rostou. V brzkém čase bude slanský „Dalibor" skládati veřejnosti účty, pak budeme míti opět příležitost stopovati jeho počínání. Nechť jen nikdy nezapomene důležitost svého hesla: „My vítězíme zpěvem!"

Z Tábora, (Zpěv. spolek). Zpěvácký spolek „Žižka" v Táboře rozeslal pozvání ku produkci odbývané dne 23. června. Nebyl to zajisté den vyvolený, a protož netřeba se diviti, že zpěvumilovné obecenstvo u tak skrovném počtu se sešlo. — Náš jarý spolek dostál i tentokráte úloze své zcela úplně, zvláště vynikal p. Rastrelli svojí uhlazenou a zvučnou hrou na piano, přednášeje sólo „L'Ondine" od Schulhofa." Žel však, že nás p. Rastrelli tak zřídka kdy něčím podobným potěší. Dobře pochopil též myšlénku písně „Svoji k svému" od Procházky, p. Vildmann, jehožto plný, jasný hlas písně této různosti dodával. Na to se zpívaly tři sbory, a by snad produkce tím jakési rozmanitosti a pestrosti nabyla, také humoristické čtení a deklamace — ale bylo toto jak ono velmi unavující — zajisté by nám vítanější býval mnohý sbor, třeba opakovaný. Stálou, neunavenou pílí domáhá se spolek tento žádoucího cíle, maje v čele zajisté velmi obětavého ředitele; než, kdo zná okolnosti a všecky zdejší poměry, tenť neupře, jak těžko lze co provésti; sem a tam mnohý falešný prorok kopal svou řečí hrob spolku tomuto — viděl jej již umírati — a hle: on žije dosud a brzy uvidíš zdárné síly tyto shromážděny kolem praporu — jako dítky kolem matky — drahé vlasti. — Dne 28. června uspořádal spolek zpěv. výlet na Zvíkov. Domnívali jsme se, že snad táborští Sokolové k zpěv. spolku se přidruží — jde to ale jaksi váhavě, a zdá se, že sl. předsednictví pokroku spolku toho velmi málo sobě všímá. Pročež voláme z celého srdce spolku tomuto „Na zdar!"

Z Velehradu, dne 8. července. (Hudba kostelní při církevní slavnosti). Hudbu při slavnosti Velehradské řídil, jak známo, náš krajan z Milonic, prof. konservatoria vídeňského p. J. Beránek. Jeho přičinlivost jest chvály hodna, neboť usiloval o to, aby se svým sborem i z vídeňských sil sestaveným slavnost tisíciletou co nejdůstojněji oslavil. Známe sice příčiny, proč nesestavil svůj zpěvný a hudební sbor pouze z našich slovanských a zajisté hojných a slovútných sil, však tenkráte o nich pomlčíme, ponechávajíce si to na jiný okamžik. Nechceme také nyní už rozhodovati, stalo-li se to na vyšší rozkaz čili ne. O kostelních produkcích musíme se velmi chvalně vysloviti, ač mnohdy s volbou kusů provedených nesouhlasíme. I tu měl pan ředitel více přihlížeti ke skladbám našich mistrů zvláště F. Tůmy, J. Brixiho, Tomáška, Vitáska, Zvonaře, Kolešovského, Škroupa, které více vážné, pobožné povaze a rázu slovanské hudby odpovídají. Od pondělka meškána Velehradě a neunaveně účinkuje náš vel. p. P. Křížkovský, jenž i několik zpěváků na útraty pana preláta Napa s sebou přivedl. Co do zpěvu chorového zmiňujeme se o paní Pl. a sl. Mackové (obě pro soprán), o sl. Kohlerové (alt), o panu Lvu (bas), všichni z Vídně (!) Provozovány jsou až do dneška tyto skladby: 1. v sobotu 4. července odpoledne ve 4. hod. nešpory od Mor. Brosiga. 2. v neděli dne 5. č. o 10 hod. na slavných sl. Božích, jež sloužil J. Emin. kardinal arcibiskup pražský, kníže Švarcenberk, mše do C, graduale do C, offertorium do F. Od ředitele Beránka, 3. odpoledne ve 4 hodiny v neděli litanie od Schiedermayera, Pangelingua od Beránka do C. 4. v pondělí 6 č. v 10 hod. předpolednem mše od Mozarta do C. č. 5 graduale od Jos. Preindla (domine quis habitat) C-moll, offertorium Es-dur od Vavřince Weissa (sl. Kohlerova.) 5. téhož dne odpoledne ve 4 hod. litanie od Schiedermayera, Pangelingua od Beránka do F. 6. v úterý 7. č. v 10 hod. předpolednem mše od Vitáska, do B-dur graduale (Salvum fac populum) od Stadlera, offertorium (Lauda Sion Salvatorem) Duo für Sopran et Alt, sl. Mackova, Kohlerova. 7. téhož dne ve 4. hod. odpoledne litanie od Schiederm. Pangelingua od Glucka do G. 8. po příchodu procesí z Brna o 6. hod. večer velké Pangelingua od Beránka. 2. ve středu 8 č v 10. hod. předpolednem mše od J. Haydna (Nelson) D-m. Oktáva slavnosti skončena byla spůsobem mimo očekávání důstojným. V sobotu celý den scházeli se národovci, z celé Moravy, z Čech, Slezska, ze Slovenska a z Vídně na místo posvátné. Hlavní momenty toho dne byly slavné služby Boží, jež konal veled. pan prelát rajhradský G. Kalivoda. Mše od Horáka provedena byla chorem velmi zdařile.

Kronika zpěváckých spolků.

*** Zpěvácký spolek „Bořivoj" v Lomnici v Jičínském kraji zapěl dne 14. července 1863 co svatvečer jmenin předsedy svého, pana Jindřicha Velebína Mastného, zastaveníčko a druhého dne byl celý spolek pozván od řečeného pana předsedy k večeři v zahradě Frant. Tančíka, kde se všichni podílberoucí skvěle bavili, a zajisté každému členu tamnějšího spolku zpěv. večer ten v milé paměti zůstane. Několik sborů, jako „Kalina" od Em. Vašáka, „Valčík" od F. A. Vogla, „Ó vlasti má" — „Staročeská" se zapělo a následovaly potom přípitky všelikeré. K slavnosti Semilské se spolek pilně cvičí, jak se dovídáme, bude spolek v úplném počtu zastoupen. — Dne 20. června b. r. zapěl tamnějšímu panu faráři P. Dru. Al. Šálkovi zastaveníčko, sestávající z písní: „Nedělní" od Kreuzera, „Zastaveníčko" od J. N. Škroupa a „Komu zazpíváme" od F. Michla. — V Chrudimi byl spolek dvěma členy zastoupen při slavnosti svěcení praporu dne 29. června b. r.

*** Vysokomýtský zpěvácký spolek „Otakar" odbýval včera dne 19. července slavnost svěcení praporu svého, na nějž vlastenecké paní a dívky Vysokomýtské peníze sebraly. Stojí přes 300 zl. r. č. a jest na něm lev český dle nákresu Manesova vkusně vyšit. K slavnosti té pozváni jsou československanští zpěváčtí spolkové, z nichž se značný počet byl přihlásil. Kmotrou čili matkou praporu je paní Františka Šemberová, choť poslance českého na sněmu zemském. Při koncertu odpoledním přednesly shromáždění spolkové zpěváčtí následující sbory: 1. „Naše probuzení" od L. Procházky. 2. „Cikáni" od Fr. Vogla. 3. „Reformatoři" od V. Zöllnera. 4. „Žel a chmel" od Mendelssohna-Bartholdyho, přednesl „Otakar" sám. 5. „My čeští manové" od Jelena. 6. „Husitská" od Fr. Hellera. Celá slavnost se ukončila plesem ve velikolepém sále p. Zedníčka.

*** Ve Votici zřizuje se zpěvácký spolek a statně ku předu kráčí. Prozatimním sbormistrem jest p. Hatlák, tamnější učitel.

*** Zpěvácký spolek v Rožmitále, jenž se nedávno zřídil a nyní již 32 vykonných členů čítá, přijal jméno „Dalibor."

*** V Hučíně, městě v Pruském Slezsku, zařízen jest český zpěv. spolek.

*** Zpěv. spolek „Hlahol" v Král. Městci uspořádal produkci a taneční zábavu dne 19. července 1863 v místnostech „u zlatého hroznu." Pořádek: 1. Ouvertura z zpěvohry „Zampa" od Herolda. 2. „Slib," sbor od Kückena. 3. „Svítání" od Procházky. 4. „Deklamace bez rukavic" od Štraucha. 5. „Na vlast," sbor od Jelena (?). 6. „Staročeská," sbor od J. Škroupa. Napotom taneční zábava.

*** Novostrašecký zpěvácký spolek „Kollár“ uspořádal dne 19. července t. r. výlet do sousedního města Ounoště.

*** Výbor zpěv. spolku Brněnského „Besedy“ odbýval dne 13. července valnou hromadu v záležitosti pěvecké slavnosti Brněnské, která náhradou za národní slavnost Velehradskou konati se má. Výbor rozšířil se k tomu konci na 20 osob, jimž podle odborův zvláštních všeliké úkoly potřebné přikázány jsou. Výbor tento projevuje nyní velmi ráznou čilost, které také v pravdě zapotřebí jest, aby důstojně se provedlo, co se zamýšlí, i aby posměváčkům německých novin utrhačná ústa se zacpala.

*** Zpěvácký spolek „Tyl“ v Kutné Hoře účinkoval dne 19. t. m. při zahradní zábavě v Lorci k účelu dobročinnému. Program: 1. Od hodiny čtvrté hrála úplná kapela c. k. výs. sboru ostrostřeleckého. 2. O půl šesté následující sbory: a) „Píseň cestujících po vlasti“ od Abta. b) „Staročeská“ od J. Škroupa. c) „Šablenka.“ d) „Šumavan“ od H. Jirgesa. e) „Naprej“ od Jenka. 3. Na to následovalo divadelní představení: „Darebák, aneb, Dobré jádro v špatné škořápce,“ veselohra ve 3 jednáních, dle Kaisera pro české divadlo vzdělal J. K. Tyl.

*** Ručovický zpěv. spolek „Hvězda“ uspořádal dne 19. t. m. 3. besedu svou pro údy. Dne 16. srpna hodlá odbývati svěcení nového praporu a pak večer zas 4. besedu pro údy.

*** Zpěvácký spolek „Slavník“ v Zbraslavi podnikl dne 19. t. m. druhý svůj výlet letošní na Skalku blíže městečka Mníšku; jelikož pak „Slavník“ na Skalce mši sv., kteráž se v 9 hod. odbývala, zpěvem svým oslavil, sešli se údové a hosté před 5. hod. ranní v místnosti spolkové (v hostinci p. J. Šárky), aby se určitě v 5 hod. „Slavník“ na cestu vydati mohl. Cesta za veselých zvuků hudby rychle ubývala. O půl 12. hod. byl společný oběd; okolo 3. hod. odbývala se pěvecká zábava. Nazpět jelo se na vozích, kteréž někteří p. měšťané mníškovští a p. rolníci z okolí laskavě zapůjčili.

*** V Budějovicích zřizuje se ženský zpěvácký spolek.

*** Zpěvácký spolek v Blatné „Úslavan“ odbýval dne 5. t. m. valnou hromadu, v níž zvolen byl za protektora téhož spolku p. Robert, baron z Hildprandtu. Starostou se stal hosp. ředitel p. Lisý, a náměstkem jeho p. poštmistr Gotthard. Ředitelství zpěvu svěřeno jest osvědčenému již p. učiteli Martinovskému, náměstkem jeho jest pan L. Farář, c. k. okresní kancelista. Svěcení skvostného praporu bude se konati příští měsíc, při kteréžto příležitosti zastupovati budou místa kmotrů: urozená paní bar. Jindřiška Augusta Hildprandtová roz. hraběnka Haugwitzova, a domácí rodák p. Strakatý z Prahy.

*** Zpěvácký spolek ve Vodňanech, který velmi dobrou pověstí se honosí, kráčí statně ku předu. Předseda spolku jest pan purkmistr Ant. Skalický, místopředseda p. Al. Katzer a pan Val. Cába ředitel zpěvu. Spolek tento světit bude dne 15. a 16. srpna t. r. svůj prapor, ku kterémuž cíli se veliké konají přípravy; též se mají súčastniti všecky vůkolní zpěv. spolky. Prapor jest již zhotoven, po jedné straně červená, po druhé bílá tykyta. Na červené půdě na samé tykytě vymalován jest znak města Vodňan, nad nímž do polokruhu nápis: „Zpěvácký spolek“ a dole v polokruhu: „Král. svobodného města Vodňan 1860,“ rok to zaražení spolku. Na bílé půdě jest obraz sv. Václava, patrona českého. Rohy po obou stranách, jakož i ouvaly obou obrazův jsou bohatými zlatými arabeskami ozdobeny.

*** Zpěvácký spolek Semilský přijal jmeno „Jizeran“ za heslo „V zpěvu naše síla!“ a bude dne 26. t. m. odbývati svěcení praporu, ku které ještě zvláštní pozvání rozešle.

*** Zpěvácký spolek „Kovář“ v Čáslavi podniknul dne 19. t. m. vycházku do Filipova spoluúčinkováním hudebního sboru Čáslavského. Program: I. 1. „Český zpěv“ od Kalivody. 2. „Hlasy z domova“ od Vogla. 3. Deklamace. 4. „Cikáni,“ sbor od Vogla. II. 5. Pochod od Jos. Primusa. 6. „Slib“ od Kückena. 7. „Staročeská“ od Škroupa. 8. „Kde domov můj?“ od Škroupa. — Údové zpěváckého spolku vyšli o půl 3. hod. po poledni z bytu p. ředitelova na náměstí.

*** Zpěvácký spolek „Perštýn“ učinil v neděli dne 19. července 1863 výlet na Kunětice, kdež uspořádal pěveckou a taneční zábavu. Program: I. Oddělení. 1. Hudební skladbu přednesla kapela Pardubická. 2. „Gdě je slavska domovina“ od Wintra. 3. „Žel a chmel“ od Mendelssohna-Bartholdyho. 4. Hudební skladbu přednesla kapela. II. Oddělení. 1. Sbor od Procházky. 2. „Na vlast“ od Jelena. 3. „Slib“ od Kückena. 4. Hudební skladbu přednesla kapela. — Po ukončené pěvecké produkci následovala taneční zábava.

*** V neděli dne 2. srpna b. r. bude se v Semilech odbývati národní slavnost tisíleté památky zavedení křesťanství v Čechách a na Moravě.

Program: — I. Oddělení.

1. Ouvertura ze zpěvohry „Vilém Tell“ od Rossiniho.
2. Slavostní proslov od P. Josefa Kouble.
3. „Český zpěv,“ sbor od J. Václ. Kalivody. („K nebesům.“)
4. „Valčík,“ sbor od F. A. Vogla. („Pozor už jen.“)
5. „Vlasti“ od J. Jahna, dvojsbor s plechovými nástroji od Lud. Procházky. Tiskem vyšla u Christofa a Kuhé v Praze.

II. Oddělení.

1. Ouvertura ze zpěvohry „Alessandro Stradella“ od Flotowa.
2. „Na Prahu“ od J. Picka, nápěv od J. V. Veita.
3. „Cikáni“ od J. Pelikána, přepracovaná od Vogla.
4. Chorál k sv. Cyrillu a Methoději k tisícileté památce zavedení křesťanství, slova od P. Václ. Štulce, upravená od Jos. Zvonaře. (Nápěv úplně dle chorálu Svato-Václavského.)
5. „Valečná“ ze zpěvohry „Rienzi“ od Rich. Wagnera s průvodem orkestru. — Začátek o půl 5. hod. odpoledne.

Do koncertu vstupného platí obecenstvo 20 kr. r. č. bez obmezení dobročinnosti, čistý výnos určen na podporování česko-slovanských hudebních skladatelů. Ředitelství Pardubicko-Liberecké železné dráhy povolilo na žádost výboru slavnostního na den 2. srpna 1863 zvláštní vlaky **za poloviční cenu pro cestující do Semil a zpět**, a sice:

1. o 1 hodině odpolední zvláštní vlak z Liberce do Semil,
2. o 10. hod. večer zvláštní vlak ze Semil do Pardubic a ze Semil do Liberce.

Připomíná se ještě, že řečené ředitelství železné dráhy mimo to též pro vůkolí, z kterého by se četnější účastenství očekávati mohlo, dne 2. srpna t. r. ráno ještě zvláštní vlaky ustanoviti volno jest. — Doufáme, že účastenství zpěváckých spolků bude co nejčetnější, ať výbor slavnostní dle svých sil hledí, aby slavnost řečená se stala velkolepou a jen spojenými silami úloze své dostáti může.

Jmenem výboru slavnostního: Jindřich Velebín Mastný.

Z Prahy.

— Výlet umělecké besedy na Karlův Týn dne 15. t. m. velmi dobře se podařil. Účastníků bylo 270, mezi nimiž též pozvaní hosté a valná část dám. Když se separátní vlak v Karlotýnském nádraží zastavil, hřměly rány z moždířů a provázející hudba Sokolů vpadla. Z prvního vozu vystoupili halapartníci v šatu minulých století a vynešeny žertovné znaky jednotlivých odborů besedy, jež praporníci na holích nesli. Na praporu výtvorného umění byly namalovány štětce malířské a hrnek s barvami, na praporu hudebního odboru flašinet s nápisy: Fr. Hais a Jos. Veselý, na praporu literatury abeceda s kohoutem a osudným paragrafem, na praporu přátel umění pytel s dukáty a čtyry na

každém rohu připevněné papírové šestáky. Takto seřaděna táhla společnost od nádraží k Poučnickému hostinci, před nímž ustrojena byla brána trikolory slovanskými ozdobená. Na jednou se objeví za branou stařec s ctihodnými šedinami, podle roucha 14. století skalní duch Karlotýnský, (p. Chramosta) a uvítal krásnými slovy celou společnost. Po uvítání hostů šlo se k snídani. Rohy Sokolův sezývaly na to společnost ku krátké slavnosti, že se totiž na prozatimnou tyčku bude prozatimní prapor přibíjeti prozatimními hřebíky. Na to táhl celý sbor na hrad a před ním učiněno zastaveníčko. Přerhof přednášel schválně k tomu sepsané humoristické čtení. As o 1. hod. spoledne vrátila se společnost z Karlova Týna do hostince, kdež se obědvalo a kdež se všeobecná loterie, z níž každý nějaký předmět, n. př. paklík sirek — jídelní lístek a mnohé jiné vyhrál, při hlučném smíchu odbývala. Na to tančila společnost na louce polonéz a bavila se rozličnými hrami. O 8. hod. ubíral se separátní vlak s účastníky opět ku Praze. O uspořádání výletu získal si hlavně p. Chramosta jakož i pan Lechleitner velkých zásluh. Co při výletu tom scházelo, byl zpěv. Škoda že se nevyzval „Hlahol," aby byl k rozmanitosti zábav přispěl.

— Náš rodák pan Ludvík, člen orkestru při dvorní opeře v Mnichově, zavítal po 10 letech opět do svého rodiště. Prahy, kdež nějaký čas prodlí. Jak známo, je pan Ludvík duchaplný skladatel mnoha církevních skladeb, ouvertur, písní a sborů a jmenovitě výtečný improvisátor na piano, očemž jsme se přesvědčiti příležitost měli. V příští saisoně provede konservalorium jeho nejnovější ouverturu eroicu, která vzletem, původností a ušlechtilostí myšlének vyniká, a pak „valčík čarodějnic" pro hoboj, kterýž některý žák konservatoria hráti bude. Pan Ludvík zanáší se nyní komponováním českých sborů.

— Pan Leop. Zvonař podnikne v prázninách uměleckou cestu do Německa. Jeho chorální česká mše pro 4 mužské hlasy, kterouž právě dokončil, bude se při slavnosti Brněnské provozovati.

— Náš krajan p. Ferd. Laub zvolen jest za čestného úda hudebního spolku v Inšpruku.

— Chvalně známý hudební skladatel, varhanník a ředitel zpěv. spolku v Mladé Boleslavi, p. Jos. Bergmann, složil dva sbory: „Za tou naší stodůlečkou," na slova Kamenického, pak „Ptáče" k textu Čelakovského. Obě tyto písně jsou žertovného obsahu a zcela v národním tónu držány; jelikož tyto skladby co nevidět tiskem vyjdou, můžeme již teď zpěvácké spolky na ně upozornit.

— Náš krajan p. Bernard Rie, chvalně známý pianista a skladatel, dochází v Paříži, kdež se již od dvou let zdržuje, velkého uznání. Před nedávnem přinesl měsíčník „Annales historiques" jeho životopis a praví o něm, že jedno z nejprvnějších míst mezi pianisty a skladateli zaujímá. Zvláště chválí se v časopise tom Rieova „Přadelní píseň" a dvě étudy pro piano, kteréžto poslední v Pařížském konservatoriu uvedeny jsou.

— Slečna Vilemina Čermákova, chvalně známá virtuoska na piano, uspořádala s p. Krénem dva koncerty v Mariánských lázních a došla za výtečnou hru všestranné pochvaly, ano, byly jí i věnce a kytice na uznání jejího talentu házeny.

— Alex. Dreyschock odebral se v sobotu dne 18. lipna do mořských lázní do severního Německa. Alex. Dreyschock zanáší se nyní komponováním velkolepého koncertu pro piano, jehožto první sadu již dokončil.

— Zábava Pražského zpěv. spolku „Hlaholu," kteráž se měla odbývati v neděli dne 12. t. m. na Žofíně, byla od c. k. policejního ředitelství zakázána.

Náš srdečný pěvecký pozdrav všem vlastenečkým zpěváckým spolkům v Čechách a na Moravě!

Věkové dávní uplynuli od prvního vstoupení svatých apoštolův slovanských na půdu naší vlasti. Bez zištnosti pracujíce na vinici Páně, se svatým zápalem nesli pochodeň osvěty křesťanské mezi praotce naše, neberouce za víru svobodu — lásku jenom rozsévajíce, lásku opět našli ve středu svých slovanských soukmenovců, mluvíce od srdce k srdci, seli sémě dobré v půdu dobrou.

Tisíc let nás dělí od jejich svatého života — však vděčnost naše a blahá památka skutků jejich — toť páska trvající, dokud neushasne tlukot srdce národa našeho.

Od chýšek Krkonošských až k modrým Tatrům, ba Slovanstvo od Baltu až k Černému moři slaví tisíciletou památku svých apoštolů.

I my „ot gor Krkonoší" toužíce oslavit památku svatých mužů, ustanovili jsme se na tom, uspořádati v Semilech národní slavnost tisícileté památky zavedení křesťanství v Čechách a na Moravě na neděli po sv. Anně hned příští 2. srpna b. r.

Zveme Vás tedy, rodní bratři na Labi a na Vltavě, žádáme Vás drazí rodáci, kteří sídlíte na úrodných nivách Moravy, abyste nás v ten den pohostinsku navštívili. Nemáme sice my na Jizeře žádného Velehradu, ale srdce věrná a vřelé přátelství Vás zde očekávati budou.

Program:

I. V neděli dne 2. srpna t. r. v 10 hod. dopoledne v hostinci „v ráji" společná zkouška.
II. Odpoledne o půl 5. hod. začátek slavnosti na louce blíže rodiště Riegrova.

Oddělení I.

1. Ouvertura ze zpěvohry „Vilém Tell" od Rossiniho.
2. Slavnostní proslov od P. Josefa Kouble.
3. „Český zpěv," sbor od J. Václ. Kalivody.
4. „Valčík," sbor od F. A. Vogla.
5. „Vlasti" od J. Jahna, dvojsbor s plechovými nástroji od Lud. Procházky.

Oddělení II.

1. Ouvertura ze zpěvohry „Alessandro Stradella" od Flotowa.
2. „Na Prahu" od J. Picka, nápěv od J. V. Veita.
3. „Cikáni" od J. Pelikána, přepracovaná od F. A. Vogla.
4. Chorál k sv. Cyrillu a Methoději k tisícileté památce zavedení křesťanství, slova od P. Václ. Štulce, upravená od Jos. L. Zvonaře.
5. „Válečná" ze zpěvohry „Rienzi" od Rich. Wagnera s průvodem orkestru.

Do koncertu vstupného platí obecenstvo 20 kr. r. č. bez obmezení dobročinnosti; čistý výnos určen jest na podporu československých skladatelů.

O snížení cen a zvláštní vlaky pro obecenstvo, které do Semil od Liberecké strany odpoledne přijede, a zvláštní vlaky ze Semil k Liberci a k Pardubicům, které by o půl 11 hod. večer ze Semil odjely, u týkajícího ředitelství se zakročilo, a bude pořádek těchto vlaků, jakmile povolení sem dojde, u všeobecnou známost uveden.

V Semilech dne 8. července 1863.

Ve jmenu výboru slavnostního:

Jindř. Velebín Mastný.

Listárna.

Panu dopisovateli v Kolíně: Váš dopis příště. — Panu dopisovateli v Milevsku; Váš dopis příště.

Tiskem Antonina Renna v Praze v Kolovratské třídě „u tří lip."